

[Elisabeth Bruun Olesen]

Teknologirådet har uddelt ca. 20 mill. kr. til teknologiforskning, men af dem er der ikke en rød øre til arbejdsmiljømæssige aspekter i traditionel forstand i forbindelse med ny teknologi. Der er heller ikke afsat penge til arbejdsmiljøet på fremtidige arbejdspladser. Samtidig har vi set, at Dansk Arbejdsgiverforening har udgivet en pjece, der siger, at der skal foretages nøje beregninger af de økonomiske konsekvenser af en forbedring af arbejdsmiljøet. De understreger, at godt nok skal risikoen ved at arbejde med farlige ting begrænses, men der skal bestemt ikke bruges ubegrænsede midler.

Det er vigtigt, at der både af fagbevægelsen og ved lovgivningen gøres op med en sådan holdning. Vi står i det problem, at der er utrolig mange ukendte faktorer i arbejdsmiljøet den dag i dag, og at der kan opstå arbejdsskader, selv om grænseværdierne bliver overholdt. Grænseværdierne er ikke kun fastsat ud fra objektive, videnskabelige kriterier, men så sandelig også ud fra politisk hensyntagen. Det viser de forskellige landes totalt forskellige grænseværdier. Man skulle tro, at det samme var farligt alle steder, men det er det ikke. Det er også de politiske faktorer, der bestemmer, hvornår et stof er farligt.

Som jeg var inde på før, viste undersøgelsen på Lego klart, at selv om grænseværdierne faktisk blev overholdt på Lego, var der mange af Legos medarbejdere, der havde pådraget sig hjerneskader, fordi de arbejdede med en bestemt slags lim. Det vil selvfølgelig sige, at grænseværdierne for dette stof skal sættes ned, måske skal det helt forbydes, måske findes der ikke en nedre grænseværdi, der gør, at stoffet ikke er farligt.

Arbejdsgiverne skal have lig på bordet, før de foretager sig noget, og selv når ligene er der i hobetal, trækker de tiden ud så meget, de overhovedet kan. Det er Roulunds Fabriker et utrolig godt eksempel på. Her har man oven i købet fået dispensation fra kravet om nedsættelse af den hygiejniske grænseværdi vedrørende asbest. Vi diskuterede det i sidste uge. Vi diskuterede også, at det havde man vidst i utrolig mange år, men man bruger det stadig den dag i dag.

Som sagt fremfører både Dansk Arbejdsgiverforening og de borgerlige alt for ofte nødvendigheden af økonomiske konsekvensberegninger, før de foretager miljøforbedringer.

Det vil sige, at økonomien går forud for arbejdspladsernes arbejdsmiljø, forud for lønarbejdernes sikkerhed.

Så vil jeg sige lidt om arbejdsmiljøfondet, som i stigende grad er degenereret, hvis man kan sige det på den måde, til et forum, der bliver styret politisk, og hvor politiske og økonomiske interesser og traditionelle modsætninger mellem arbejdsmarkedsparterne påvirker den forskningspolitik, fondet fører.

Sidste år så vi flere eksempler på det i uhyggelig grad. Vi så bl.a., at arbejdsmiljøfondet sagde nej til et større forskningsprojekt om klorerede opløsningsmidler i industrien. Man sagde, at der ikke var nogen fremtid i det projekt, forstået på den måde, at det ikke levede op til det, der nu var blevet fondets prioritet nummer ét, nemlig at forskningsprojekter helst skal være problem-løsende i modsætning til problemafdækkende. Det er en absurd skillelinje i forskningen, der blokerer for udviklingen og udforskningen af nye felter.

Det er den situation, vi i høj grad står i i dag. Man kan sige, at fondet ikke er rigtigt sat sammen, sådan som det foregår i dag, til det formål, det skulle arbejde for, nemlig at tjene folkesundheden. Den binding af interesser, fondet repræsenterer, gør, at man meget let kommer til at opfatte arbejdsmiljøforskere som modstandere, og det er en modsætning, som på ingen måde gavner folkesundheden.

Så vil jeg gå over til at omtale BST. I dag sidder arbejdsgiverne faktisk godt, grundigt og tungt på styringen af BST. Hvis BST virkelig fungerede efter hensigten, ville normeringen være alt, alt for dårlig, og systemet ville bryde sammen. Men til trods for de begrænsninger laves der nogle steder et udmærket stykke BST-arbejde, der forbedrer forholdene eller øger bevidstheden om problemerne. Bl.a. har kloakarbejderne gjort det.

Hvis det virkelig skal fungere til gavn for alle dem, der helst skulle bruge det, er der en lang række krav, der skal opfyldes på kortere sigt og på længere sigt.

På kort sigt skal styringen af BST ændres. Centerledernes og bestyrelsernes rolle skal være rent administrativ. Den skal ikke på nogen måde gribe ind i personalets planlægning og udførelsen af det faglige arbejde. Sikkerhedsrepræsentanter og andre ansatte skal kunne henvende sig til BST og stille en